

شناخت در هر کاری مقدم بر اجراست

استفاده از فناوری در آموزش مستلزم آگاهی از نکاتی است که بدون شناخت آن‌ها نمی‌توان از فناوری در آموزش به گونه‌ای مطلوب و اثربخش بهره‌مند شد. برخی از این نکات عبارت‌اند از:

♦ فناوری مفهومی است مرکب از چهار جزء مستقل: ۱. ابزارها و وسایل؛ ۲. توانایی‌های انسانی؛ ۳. اطلاعات فنی؛ ۴. مهارت‌های کنترل و مدیریت.

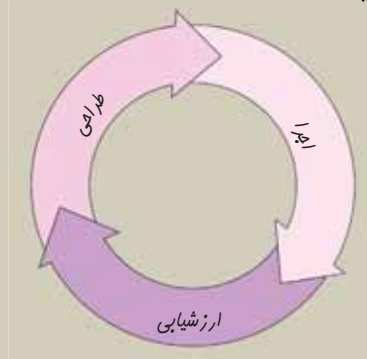
این چهار جزء در عین مستقل بودن، همه به هم مرتبط و یکپارچه‌اند که برای رسیدن به اهداف مشخص و از پیش تعیین شده‌ای ساخته و پرداخته می‌شوند و فناوری خاصی را به وجود می‌آورند. بنابراین، کاربران (معلمان و دانش‌آموزان) پیش از استفاده از هر نوع فناوری، نخست باید آن را به خوبی بشناسند و از اهداف، ویژگی‌ها و مهارت‌های لازم برای کاربرد آن در آموزش آگاهی لازم را به دست آورند. بدیهی است، هر قدر شناخت و آگاهی کاربران از ویژگی‌های یک فناوری دقیق‌تر باشد، میزان موفقیت آن‌ها در استفاده بهینه از فناوری بیشتر خواهد شد و هر قدر بر میزان موفقیت کاربران افزوده شود، ارزش و سودمندی عملکرد آن فناوری در آموزش بیشتر خواهد شد.

♦ فناوری در اصل کاربرد اصول و قوانین علمی در کارهای عملی است که از عقلانیت و تدابیر انسانی نشئت می‌گیرد و هدف آن به طور کلی بهسازی کیفیت امور و شیوه انجام کارهاست. از این‌رو، همواره عملکرد فناوری در آموزش باید بر اصول و قوانین تعلیم‌وتربیت متکی باشد. در عین حال، این عملکرد باید بتواند ساختار محتوای درسی، و روش‌ها و فنون آموزش و یادگیری را متحول کند.

به کلامی دیگر، فناوری باید با دانش محتوای درسی، و علم و هنر آموزش (پداگوژی) ادغام شود تا فناوری آموزشی به مفهوم واقعی آن به وجود آید و موجب ارتقای کیفیت یاددهی و یادگیری گردد.

♦ تکنولوژی آموزشی برای تحقق اهداف آموزشی و بهینه‌سازی فرایند یاددهی و یادگیری و ایجاد شرایط مناسب در کلاس درس، الگوی معتبر و شناخته شده‌ای ارائه داده است. با اینکه چندین دهه از عمر این الگو می‌گذرد، ولی هنوز هم از آن به مثابه ابزاری ارزشمند و کارآمد در مدارس و مراکز آموزشی برای بهینه‌سازی فرایند یاددهی و یادگیری استفاده می‌شود. این الگو که در طراحی آموزشی، تولید مواد و چند رسانه‌ای‌ها کاربرد دارد، فرایندی است سه مرحله‌ای که ساختار محتوای درسی و فرایند یاددهی و یادگیری در آن

به گونه‌ای منسجم و نظام‌مند طراحی و اجرا می‌شود. در این الگو، فناوری‌های جدید آموزشی به عنوان بخشی مؤثر و مورد نیاز در فرایند یاددهی و یادگیری نقش بسیار ارزنده‌ای دارند.

هدف از کاربرد این الگو در آموزش، ارتقای کیفیت آموزش و یادگیری براساس آموزه‌های علوم تربیتی و دستاوردهای فناوری‌های آموزشی است. این الگو در تمام دوره‌های آموزشی برای اجرای تدریس بهتر و تحقق اهداف آموزشی قابل استفاده است. همچنین، بهترین ابزار برای تولید رسانه‌های آموزشی به حساب می‌آید.

رشد تکنولوژی آموزشی با هدف بهره‌گیری مطلوب معلمان عزیز از فناوری در کلاس درس، برنامه سالانه خود را در دوره (۹۶-۱۳۹۵) و در سال جاری، به گونه‌ای تنظیم کرده است که محتوای سرفصل‌های مجله بتواند بیشترین نیاز معلمان را در آشنایی با مباحث اصلی فناوری آموزشی، شناخت و کاربرد انواع فناوری‌ها در آموزش، و شیوه‌های طراحی و تولید مواد و رسانه‌های آموزشی، پاسخ‌گو باشد. برنامه سالانه ۹۶-۹۵ در صفحات ۴۵ و ۴۴ درج شده است. برای اطلاع بیشتر معلمان عزیز از برنامه سالانه مجله، نمونه‌ای از آن را در قالب جدولی ارائه داده‌ایم. عنوان تمام مقاله‌ها و مطالب دوره قبل مجله در زیر هر یک از سرفصل‌ها درج شده است. معلمان عزیز با توجه به عنوان سرفصل‌ها می‌توانند مجموعه مطالب مورد نیاز خود را در زیر همان سرفصل مشاهده کنند و برای مطالعه آن‌ها به شماره مجله که در سمت راست جدول قید شده است، مراجعه نمایند. به یاری خدا، این روال در سال جاری نیز اجرا خواهد شد. شما معلمان و خوانندگان عزیز هم می‌توانید با ارسال مقاله‌ها و پیشنهادها سازنده خود، در تکمیل و توسعه مطالب مورد نیاز معلمان عزیز کشورمان، با این مجله همکاری کنید.

پیشاپیش از همکاری و لطف شما سپاس‌گزاریم.

عارل یغما